

Inatsisartunut ilaasortaq, Aqqaluaq B. Egede
/Maani

Postboks 1614
3900 Nuuk
Oqa. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: nap@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Kalaallit Nunaata USA-llu akornanni suleqatigiinneq pillugu §37 naapertorlugu apeqquteqaammut akissut

Aqqaluaq B. Egede-mut

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu USA-mit suliniutinut aningaasaliissutit pillugit Naalakkersuisunut apeqquteqaateqarputit. Apeqqutit uannut akisassanngorlugit innersuunneqarput. Ilisimatitsissutigissavara apeqquteqaatit akineqarniarnerani Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermut, Ilisimatusarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik kiisalu Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik ilanngutsinneqarsimmata, tassani apeqqutit siammasissuuneri pissutaapput.

1. USA-p nunatsinni sulinissaminut imminut aningaasaliiffiginera sunik siunertaqarpa anguniakkallu suut USA-p anguniagarai?

Akissuteqaat:

Naalakkersuisut namminneq imminnut sinnerlutik taamaallaat akissuteqarsinnaapput taamaattumillu apeqquteqaat USA-miit kisiat akineqarsinnaasutut nalilerneqarmat Naalakkersuisut apeqqut akisinnaangilaat.

2. USA-p mittarfissat sanaartornissaat piviusunngortinnissaallu siunertaralugu aningaasaliissuteqarnissaat Naalakkersuisut uppersarsinnaavaat?

Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisumit akissuteqaat:

"Naamik. Naalakkersuisulli eqqumaffigaat Kalaallit Airports A/S-ip ataani teknikkikkut aaqqiissutissat sorliit ilaatigut mittarfittaassanik kivitsisinaanersut pillugit misissuisoqarnera, ilaatigut inuinnarnit sakkutuunillu atorneqarsinnaasunngorlugit. Ukununga aamma aningaasaleerusunneq piviusunngortinniarlugu aalajangernerluunniit Amerikamiut tungaanniit uppersarsarneqanngilaq.

Misissuineq una Amerikamiut Kalaallit Nunaanni attaveqatigiinnermut aningaasaliinissaminnut siunniussaqaarlutik nalunaarutaata 2018-imeersup malitsigaa."

3. USA-p aningaasartuutissai 83 mio. kr.-nit missaanniittut nunatsinnut akileraarutitigut isertitsissutaassappat?

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmit akissuteqaat:

Ilisimatitsissutigineqareersutut USA-p aningaasaliissutaata annertunerpaartai inuussutissarsiutitigut ineriartortitsinerup iluani, matumani aatsitassarsiornerup iluani ineriartortitsinermi immikkut ilisimasalinnit siunnersortinit assigiinngitsutigut ikiorserneqarnissamut aningaasaliissutit atorneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Ikiorinerup inuussutissarsiutigut ineriartortitsinermut taama siuarsaataalissappat aningaasarsiornermiit akileraarusiinikkut isertitaqartoqalersinnaavoq. Soorunami siunissaq ungasinnerusoq isigalugu sunniutaata qanoq annertussuseqartigisinnaanera oqaatigineqarsinnaanngilaq.

4. Umiarsualivinnik nunatsinni sanaartornissamik pilersaarutit USA aamma Kalaallit Nunaat naalakkersuinikkut suleqatigiillutik aningaasalersuinissaq sanaartornissallu piviusunngortinnissaat anguniarpaat?

Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisumit akissuteqaat:

"Naamik, Amerikamiut aningaasaliinissaat nunatsinnilu umiarsualivinnik sanaartornissat pillugit USA-p nunattalu akornanni naalakkersuinikkut eqqartueqatigiittoqarnikuunngilaq."

Amerikamiut siunniussaqaqlutik nalunaarutaat septembarip 16-ianneersoq 2018 amerikamiut nunatsinni aningaasaliinissaminnut annertuumik soqutiginninnerannik oqaasertaqarpoq, inuinnarnut sakkutooqarnermullu tunngasutigut siunertanut iluaqutaasinnaasunik.

5. Iluoorpa USA-p siunertarigaa siunissami Kalaallit Nunatsinni illersornissaq annertusiniarlugu sakkussiaqarnikkut sillimaniarnikkullu atortulersuutitigut USA annertusaaniartoq?

Akissuteqaat:

Amerikamiut nunatsinniinnerannut tunngatillugu sillimaniarnermut illersornissamullu tigussaasunik aaliangiisinnaanerat pillugit sammisat ilai isertuussassaasarput. Naalakkersuisut Danmarkimilu naalakkersuisut amerikamiut nunatsinniinnerat pillugu USA-lu qanimut oqaloqatigiittarput tassunga atatillugu Inatsisartut Folketingilu pissusissamisootumik peqataatinneqartarput. Amerikami Naalagaaffeqatigiit naalakkersuisui nunatsinni sakkutooqarnikkut ingerlataminni atortuutiminnilu arlaatigut malunnaatilimmik allannguuteqartitsissappata, Naalakkersuisut Danmarkimilu naalakkersuisut ilisimateqqaarnissaannut USA pisussaataavoq, tak. Igalikumi isumaqatigiissut.

6. Naalakkersuisut erseqqissarsinnaavaat nassuiarlugu USA-p nunatsinni suleqataaniarnera aningaasaqarnikkut, sanaartornikkut illersornikkullu qanorpiaq iluaqutissartaqarnerasoq?

Illersornissamut attuumassuteqartuni akisussaaffiit sulii naalagaaffiup oqartussaasuiniit isumagineqartarnerat innersuussutigineqarpoq.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmit akissuteqaat:

Nunatsinni aningaasarsiornerup nalinginnaasup sunnerneqarnissaa pineqartillugu suliniummut tunngavigineqartumiit sunniutissaasinnaasoq pillugu paasissutissiineq pisinnaanngilaq. Sunniutaasinnaasoq ilimanarnerpaaq tassaavoq pisortanut namminersortunulluunniit assigiinngitsunut aningaasaliinissamut aalajangiinernut toqqammavigineqartut piukkunnarsaqqinneqarnissaat.

7. USA-p nunatsinni suleqataaniarnera inuiaqatigiinnut qanoq pissarsiaqaataassanersoq Naalakkersuisut nassuiarsinnaavaat?

Naalakkersuinikkuunaanngitsoq, aammattaarli iluanaaruteqarniarnikkut, aningaasaqarnikkut, kulturikkut ilisimatusarnikkullu ingerlatsiviit siuarsarnissaat pisariaqarpoq, tassanilu nunatsinni

periarfissat pioreersut amerikamiut aalajangiisartuinut niuertarfiinullu erseqqissarumallugit. Tassuuna USA nunattalu immikkoortunik tunngavigisaminnik assigiissuteqarput: nunavigeqatigiinneq, Alaskami nunatsinnilu inuit naggueqatigiinnerat, nunani killiinittut naleqartitat soorlu inuit qinigaannik toqqammaveqarluni naalakkersueriaaseqarneq il.il.

Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermut, Ilisimatusarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiusimasumit akissuteqaat:

Suleqatigiinnerup siunertaa tassaavoq nunatsinni aningaasatigut ineriartortitsinissaq. Nunatsinnut iluaqutaasussat suleqatigiiffiganut annertuunut piumaarput, tamatumunnga ilanngullugit soorlu nukissiuuteqarnerup iluani, suliniuteqarnikkut soorlu piginnaasatigut annertusaanermik Namminersorlutillu Oqartussat ataani atorfillit paasisassarsiorneratigut il.il. Iluaqutaasussat ilaat tassaasinnaavoq nunatsinni nunap iluaneersunik tigusanik amerikamiut laboratoriaanni misissuinerit.

8. Pituffimmi kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit annaaneqarnerisa kingorna nunatta aningaasatigut 500 mio. kr.-nit missaannik annaasaqarnikuuneranit annertunerusumik USA maanna nunatsinnut aningaasanik annertunerusunik neriorsuuteqarsimava?

Akissuteqaat:

Kisitsisit taaneqartut suminngaanniit takkunnersut Naalakkersuisut ilisimangilaat.

Pituffimmi kiffartuussinermut isumaqatigiissutit annaaneqarnerisa kingunerisaatut aningaasat annaaneqartunit annertunerusumik USA aningaasaliinissaminut neriorsuuteqanngilaq.

9. Nunatsinni inuit suliffissatigut, aningaasarsiornikkut, aamma ulluinnarni inuuniarnikkut atugaasigut pitsanngorsaanaissaq siunertaralugu USA nunatsinni Naalakkersuisunut neqerooruteqarpa?

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmit akissuteqaat:

Atugassiissutit pineqartut immikkut ilisimasalinnit siunnersortinit assigiinngitsutigut ikiorserneqarnissamut atornerqarnissaasa aalajangiunneqarnera nunatsinni suliffinnut ulluinnarniluunniit inuunermi atukkanut sunniuteqarunngilaq. Aningaasaleerusussutsip pitsaasumik sunnerneqarnissaa ilimanarpoq, pissutigalugu pisortanut namminersortunullu aningaasaliiniarnernut aalajangiinnermut tunngavinnik pitsaanagerusunik aallaaveqartoqarsinnaammat.

10. Nunatsinni sumiiffinni arlalinni eqqagassarpasuit USA ukiorpanni torersarlugit sulariumangisai pillugit nunatsinni Naalakkersuisut piumasaqaateqarnerisigut salinneqartussanngorpat?

Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmit akissuteqaat:

83 mio. kr.-it taakku amerikamiut naalakkersuisuisa aningaasaliissutiginiarlugit aalajangiussimasaat, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup ilisimasai naapertorlugit, amerikamiut eqqagassaataasa salinneqarnissaannut atugassiaanngillat.

Amerikamiut eqqagassaasa salinneqarnissaannut atatillugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq Naalakkersuisut Siulittaasuat taamanikkullu danskit avatangiisinut inuussutissanullu ministererisimasaat januaarip 11-anni 2018-imi amerikamiut nunatsinnni sakkutooqarfisimasaanni atornerqarunnaarnikuni, allanullu pisassanngortinneqarnikuunngitsumut imaluunniit isumaqatigiissutinut allanut ilaatinneqanngitsumut, saliinissamut isumaqatigiissummik atsioqatigiissimmamata. Danmark piffissamut 2018-imiit 2023-mut saliinissamut 180 mio. kr.-inik immikkoortitsisimavoq. Taassuma ataani

aAmerikamiut nunatsinni sakkutooqarfigisimasaani torersaanermik aallartitsisoqarsimavoq.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga

Steen Lyngge

Nunanut Allanut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoq